

vil rette sig efter vedkommende Ministers Anskuelse, saavidt det kan stemme med Ens Overbeviisning.

Hvad angaaer Minoritetens Begrundelse af dens fravigende Mening, kunde jeg vel ogsaa have en Deel at bemærke derom, men jeg vil foreløbig høre, hvorledes det nærmere vil udvikle sin Anskuelse; kun vil jeg holde mig til et Par Ord i Slutningen. Der staaer nemlig, at Loven ikke behøves ligeoverfor den rettskafne Mand; men jeg veed ikke, hvad Tanke deri ligger; jeg kan ikke finde anden Mening deri end den, at Loven behøves ligeoverfor den urettskafne Mand, jeg veed nu nok, at man ikke maa forudsætte, at der kan være en saadan, men det er dog muligt. Der staaer fremdeles, at Loven ligeoverfor den uredelige og samvittighedsløse Mand ikke vil have nogen Betydning; ja det synes mig at være en temmelig farlig Sætning at sige, at Loven ikke kunde eregeres, fordi der er uredelige Folk, som ikke lyde Loven, det vilde være en farlig Sætning, naar vi f. Ex. vilde anvende den paa Forbrydelser, og i saa Fald skulde vi ikke give Love mod Tyveri og Nordbrand, fordi de naturligtviis kunne overtrædes.

Notvitt: Den ærede Forsamling vil have bemærket, at to af Udvalgets Medlemmer, hvoriblandt jeg, ikke have kunnet slutte sig til de af Fleertallet opstillede Anskuelser. Vi have i saa Henseende tilladt os i vor afvigende Erklæring at anføre de Grunde, som vi antog for de væsentligste og som vi tillade os at troe ikke at være uden Vægt, og jeg maa tilstaae, at jeg ved det Foredrag, jeg nys har hørt af den ærede Ordfører ikke er kunnet kommen til nogen anden Overbeviisning. Det forekommer mig, at der var Meget i det, den ærede Ordfører sagde, som slet ikke rammer nærværende Sag (Ja! Hør!), ligesom der deri var Meget, som jeg slet ikke veed, hvorledes det kan sættes i Forbindelse med den Sag, som her omhandles (Hør!). Den ærede Ordfører har specielt opfordret Mindretallet til yderligere at udvikle de i dens Erklæring fremsatte Anskuelser. — Vi have imidlertid fremsat vore Grunde saa bestemt og tydeligt, at jeg ikke troer, at der behøves nogen lang Udvikling, dog skal jeg tillade mig yderligere at til-

føie nogle Ord med Hensyn til de enkelte af os udtalede Punkter. Vi have formeent, at Administrationen bør have frie Hænder til at erhverve de Oplysninger, den ønsker, paa hvilken som helst Maade og ad hvilken-Bei, den finder det tjenligt. Det er klart, at vi paa ingen Maade søge, saaledes som den ærede Ordfører har ytret, at stille Administrationen mod Lovgivningen, det er tværtimod den ærede Ordfører der gjør det. Vi sige derimod: det er en reen Administrations Sag, og i den skal Lovgivningen ikke blande sig mere end nødvendigt; Lovgivningsmagten skal ikke søge at lede Administrationen ind i Fortrædeligheder og Banskelligheder, som umulig kunne undgaaes, dersom dette Forslag gaaer igjennem. — Vi troe dernæst, at det vilde være det Rigtigste, at Administrationen, naar den var kommen til den Overbeviisning, at Erklæringerne i alle Sager kunde være offentlige, da gjorde det første Skridt i saa Henseende og at den sagde: Vi troe nu, at det uden Skade for Sagen kan lade sig gjøre, vi ønske, at vore Embedsmænd skulle erklære sig offentlig. Men før Regeringen og Administrationen ere komne til den Anskuelse, kan det sandelig ikke nytte, at Lovgivningen vil blande sig deri. Mindretallet har dernæst som sin anden Grund ytret, at der ved Forslaget formeentlig Intet vilde vindes i Sandhedens Interesse. Vi indrømme naturligtviis, at der i enkelte Tilfælde kan være afgivet en urigtig, for ikke at sige en falsk Erklæring, men vi troe, at man maa være saa retfærdig at erkende, at det er Noget, som i alt Fald meget sjældent skeer, og Noget, som langt sjældnere vil skee og kan skee i vor Tid, fordi Controlen nu, igjennem Pressen, igjennem de forskellige Autoriteter, hvoraf den ene staaer over den anden, er langt større end tidligere. Jeg skal med Hensyn til, hvorvidt en saadan aldeles urigtig eller falsk Erklæring med nogen Foie kan antages at ville blive givet, gjøre opmærksom paa, at den Sag, hvorover der skal gives Erklæring i Regelen vandrer igjennem flere forskellige Led; jeg vil ikke tale om, at den største Deel af Erklæringerne allerede nu ikke længere afgives af en enkelt Mand, men af, enten hele Sogneforstanderskabet eller hele Amtsraadet eller hele Fattigcommissionen, eller andre lig-